

آیینہ مسلمانی

سہ نوشتہ آثار اخلاقیہ

در

ہمراہی ماہ مبارک رمضان

(آیین مسلمانی، شرح حای مکارم الاخلاق، رموز العبادت)

سید حسن خمینی

انتشارات اطلاعات

تہران - ۱۳۹۸

سرشناسه: خمینی، سید حسن، ۱۳۵۲-
 عنوان قراردادی: دعای مکارم الاخلاق. شرح
 عنوان و نام پدیدآور: آینه مسلمانی: سه نوشتار اخلاقی در همراهی ماه مبارک رمضان.../سید حسن خمینی
 مشخصات نشر: تهران: اطلاعات، ۱۳۹۸
 مشخصات ظاهری: ۴۴۸ ص.:
 شابک: 978-600-435-130-0

وضعیت فهرست نویسی: فیبا
 یادداشت: کتابنامه: ص. ۴۳۹
 عنوان دیگر: سه نوشتار اخلاقی در همراهی ماه مبارک رمضان...
 موضوع: دعای مکارم الاخلاق - نقد و تفسیر
 موضوع: Prayer of Makarem al-Akhlaq - Criticism and interpretation
 موضوع: اخلاق اسلامی
 موضوع: Islamic ethics
 موضوع: عبادت (م. ۱)
 موضوع: Worship (Islam)
 شناسه افزوده: سی بی سی (ع)، امام چهارم، ۳۸-۹۴ق. صحیفه سجادیه. برگزیده. شرح
 شناسه افزوده: مؤسسه اطلاعات
 رده بندی کنگره: BP ۲۷۰
 رده بندی دیویی: ۲۹۷/۷۷۴
 شماره کتابشناسی ملی: ۵۹۶۵۷۱۵

انتشارات اطلاعات

تهران: خیابان میرداماد، خیابان نفت جنوبی، روزنامه اطلاعات، شماره پستی ۱۵۴۹۹۵۳۱۱۱
 تلفن: ۲۹۹۹۳۴۵۵۶
 تلفن دفتر توزیع و فروش: ۲۹۹۹۳۲۴۲
 فروشگاه مرکزی: بزرگراه حقانی، روبروی ایستگاه مترو، ساختمان روزنامه اطلاعات، تلفن: ۲۹۹۹۳۶۸۶
 فروشگاه شماره (۱): خیابان انقلاب اسلامی، روبروی دانشگاه تهران، تلفن: ۶۶۴۶۰۷۳۴

آینه مسلمانی

تألیف سید حسن خمینی

حروف نگاری، چاپ و صحافی: مؤسسه اطلاعات

شمارگان: ۱۰۵۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۸

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-600-435-130-0

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۳۵-۱۳۰-۰

Printed in Iran

همه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۱۳		مقدمه
۱۵		پیشگفتار
۱۷		بخش اول: آیین مابلماز
۱۹		سر آغاز
۲۳		حق اول: نفی کینه
۲۶		حق دوم: رحمت و رعایت اصل مدارا
۲۹		حق سوم: ستاریت و نفی عیبجویی
۳۳		حق چهارم: همیاری و دستگیری از فروافتادگان
۳۸		حق پنجم: پذیرش عذر
۴۳		حق ششم: رد غیبت
۴۷		حق هفتم: خیرخواهی
۵۲		حق هشتم: حفظ دوستی
۵۶		حق نهم: رعایت تعهدات
۶۰		حق دهم: عیادت
۶۴		حق یازدهم: تکریم پس از مرگ
۶۸		حق دوازدهم: اجابت دعوت
۷۲		حق سیزدهم: پذیرش هدیه و پاداش احسان
۷۶		حق چهاردهم: حق سپاس

۸۰	حق پانزدهم: بهترین یاری‌رسانی
۸۴	حق شانزدهم: برخورداری از عفاف
۸۹	حق هفدهم: برآورده ساختن حاجت
۹۴	حق هجدهم: برخورداری از شفاعت
۹۸	حق نوزدهم: رعایت آداب اجتماعی
۱۰۳	حق بیستم: همراهی در یافتن گمشده
۱۰۷	حق بیست و یکم: جواب سلام
۱۱۱	حق بیست و دوم: برخورداری از پاسخ نیکو
۱۱۷	حق بیست و سوم: پذیرش سوگند
۱۲۲	حق بیست و چهارم: پاک‌دستی بخشش‌ها
۱۲۶	حق بیست و پنجم: یاری‌رسانی
۱۳۱	سخن آخر
۱۳۵	بخش دوم: شرح دعای مکارم الأخلاق
۱۳۷	گفتار اول: کتاب صحیفه سجادیه
۱۴۳	گفتار دوم: دعای مکارم الأخلاق
۱۴۵	گفتار سوم: مکارم الأخلاق
۱۴۸	گفتار چهارم: اخلاق چیست؟
۱۵۳	گفتار پنجم: صلوات و مسئله اجابت دعا
۱۵۶	گفتار ششم: اهمیت و چگونگی صلوات بر پیامبر و اهل بیت پاک او
۱۶۰	گفتار هفتم: کمال ایمان
۱۶۴	گفتار هشتم: یقین برتر
۱۶۷	گفتار نهم: أحسن النیات
۱۷۰	گفتار دهم: بهترین اعمال
۱۷۴	گفتار یازدهم: نیت کامل

۱۷۷.....	گفتار دوازدهم: تصحیح یقین و اصلاح امور.....
۱۸۰.....	گفتار سیزدهم: واگذاری امور به خدا.....
۱۸۳.....	گفتار چهاردهم: هدف از آفرینش.....
۱۸۶.....	گفتار پانزدهم: نیاز به خدا و بی نیازی از خلق.....
۱۸۹.....	گفتار شانزدهم: راه‌های حفظ نعمت.....
۱۹۳.....	گفتار هفدهم: عزت.....
۱۹۷.....	گفتار هجدهم: دوری از تکبر.....
۲۰۱.....	گفتار نوزدهم: دوری از عجب و خودپسندی.....
۲۰۶.....	گفتار بیستم: خدمت‌رسانی به مردم.....
۲۰۹.....	گفتار بیست و یکم: دست نهان و ابطال احسان.....
۲۱۳.....	گفتار بیست و دوم: تخلّق به حالات، تریبانه.....
۲۱۷.....	گفتار بیست و سوم: دوری از تفاخر، خود ستایی.....
۲۲۱.....	گفتار بیست و چهارم: تواضع و فروتنی.....
۲۲۵.....	گفتار بیست و پنجم: استقامت در مسیر هدایت.....
۲۲۹.....	گفتار بیست و ششم: سلوک در صراط مستقیم.....
۲۳۴.....	گفتار بیست و هفتم: مراقبت از نیت صحیح.....
۲۳۸.....	گفتار بیست و هشتم: صرف عمر در طاعت پروردگار.....
۲۴۲.....	گفتار بیست و نهم: اصلاح ناپسندی‌ها.....
۲۴۶.....	گفتار سی‌ام: تبدیل دشمنی به دوستی و محبت.....
۲۵۰.....	گفتار سی و یکم: تبدیل حسد و بدگمانی به مهریانی و اعتماد.....
۲۵۵.....	گفتار سی و دوم: جلب محبت و همدلی خویشاوندان.....
۲۵۹.....	گفتار سی و سوم: جلب محبت قلبی مردم و مصونیت از ستم ظالمان.....
۲۶۳.....	گفتار سی و چهارم: دفاع از حق و عدم پذیرش ظلم.....
۲۶۶.....	گفتار سی و پنجم: قدرت دفاع و حفظ امنیت روانی.....
۲۷۰.....	گفتار سی و ششم: هدایت و ارشاد به راه صحیح.....

- گفتار سی و هفتم: جبران بدی دیگران با خوبی و نیکی ۲۷۴
- گفتار سی و هشتم: دلسوزی و خیرخواهی نسبت به همه انسان‌ها ۲۷۸
- گفتار سی و نهم: بخشش خطاهای دیگران ۲۸۲
- گفتار چهلیم: تقوا مقدمه گسترش عدالت ۲۸۶
- گفتار چهل و یکم: پرهیز از دشمنی و کوشش برای اتحاد و همدلی ۲۹۰
- گفتار چهل و دوم: لزوم حفظ آبرو و پوشاندن عیوب دیگران ۲۹۴
- گفتار چهل و سوم: نرم خوئی و رفتار متواضعانه با مردم ۲۹۸
- گفتار چهل و چهارم: فضیلت خوشرویی و بخشندگی ۳۰۲
- گفتار چهل و پنجم: ضرورت عیب‌پوشی و ترک سرزنش دیگران ۳۰۷
- گفتار چهل و ششم: حواری و پرهیز از دروغ ۳۱۲
- بخش سوم: رمز و راز عبادت ۳۱۷**
- مقدمه ۳۱۹
- گفتار اول: بالاترین عبادات (۱) ۳۲۱
- گفتار دوم: بالاترین عبادت (۲) ۳۲۵
- گفتار سوم: تصفیه دل و دوری از ریا (۱) ۳۳۱
- گفتار چهارم: تصفیه دل و دوری از ریا (۲) ۳۳۶
- گفتار پنجم: تصفیه دل و دوری از ریا (۳) ۳۴۱
- گفتار ششم: تصفیه دل و دوری از ریا (۴) ۳۴۵
- گفتار هفتم: تصفیه دل از مقاصد دنیوی ۳۵۱
- گفتار هشتم: تصفیه دل از رسیدن به جنّات جسمانی ۳۵۶
- گفتار نهم: تصفیه عبادت از ترس عقاب ۳۶۲
- گفتار دهم: ترس از خدا ۳۶۶
- گفتار یازدهم: تصفیه عمل از لذّات روحانی ۳۷۱
- گفتار دوازدهم: اصحاب یمین و مقربین ۳۷۷

۳۸۲.....	گفتار سیزدهم: تصفیه عمل از ترس دست‌نیافتن به لذات معنوی
۳۸۷.....	گفتار چهاردهم: سعادت و شقاوت
۳۹۱.....	گفتار پانزدهم: فطرت
۳۹۵.....	گفتار شانزدهم: تصفیه عبادت از لذات جنت لقاء
۴۰۰.....	گفتار هفدهم: اقسام بهشت و جهنم
۴۰۵.....	گفتار هجدهم: تصفیه عمل از خوف فراق
۴۰۹.....	گفتار نوزدهم: فکر در امر خدا (۱)
۴۱۴.....	گفتار بیستم: فکر در امر خدا (۲)
۴۱۸.....	گفتار بیست و یکم: فکر در امر خدا (۳)
۴۲۲.....	گفتار بیست و دوم: فکر در امر خدا (۴)
۴۲۶.....	گفتار بیست و سوم: فکر در امر خدا (۵)
۴۳۰.....	گفتار بیست و چهارم: فکر در امر خدا (۶)
۴۳۹.....	کتاب‌نامه

مقدمه

خدای سبحان را شاکر می‌گزارم که توفیق داد تا بتوانم، چندین رمضان را مهمان سفره پیامبر • و اهل بیت کرم ایشان علیهم‌السلام باشم و روزهای این ماه مبارک را برای خود، به نوشتن متونی درباره مسائل اخلاقی، به‌طور بندم.

صد البته این هم از فقر زمانه است، که قلم هم‌چون منی به این حوزه وارد شود، اما چه غم که اقیانوس معارف ایشان از سرگرمی مداوم ناباک من آلوده نمی‌شود.

آنچه پیش روی شماست، مجموعه نوشته‌های چهار ماه رمضان است. بخش نخست که سال ۱۳۹۲ شمسی در روزنامه اطلاعات و برخی مجلات و سایت‌های اینترنتی منتشر می‌شد آیین مسلمانی نام یافته بود و یک بار هم مستقلاً به صورت قطع پالتویی و به همت جناب حجت‌الاسلام والمسلمین سید محمود صادقی سر به‌دیا گرفت.

و بخش دوم، مربوط به شرح دعای مکارم/الأخلاق است که طی ده سال (۱۳۹۵ و ۱۳۹۶) در آن جریده وزین به صورت روزانه منتشر شد. این بخش پیاد شده درس‌های اخلاقی بود که روزهای شنبه پیش از شروع درس «اصول فقه» در «مدرسه دارالشفاء» تقریر می‌کردم. در این بخش تقریباً یک‌سوم این دعا را شرح داده‌ام که امیدوارم در آینده بتوانم آن را به سرانجام برسانم.

و بخش سوم، که رمز و راز عبادت نام دارد، مربوط به رمضان ۱۳۹۸ شمسی است.

لطف بی اندازه برادرم جناب حجت الاسلام والمسلمین سید محمود دعایی در تشویق حقیر به نگارش و محبت برخی خوانندگان، بی شک از انگیزه های مهم من در این کار بوده است.

اینک برادرم جناب حجت الاسلام والمسلمین علی عباسی، با همت خویش این مجموعه را آماده کرده است تا یک جا به زیور طبع آراسته گردد. از لطف ایشان هم سپاسگزارم.
خداوند که روز نیاز به کار آید.

سید حسن خمینی

اول آبانماه ۱۳۹۸